MAGYAR ORVOSI KAMARA
ETIKAI KOLLÉGIUM
Dr. Hegedűs Zsolt
Elnök

Ikt.szám: 402-8/2022.

ORSZÁGOS KÜLDÖTTKÖZGYŰLÉS
részére

Összeállította:
Dr. Hegedűs Zsolt
Etikai Kollégium Elnöke
a Területi Szervezetek Tanácsa (TESZT) határozatai alapján
Átdolgozva a 2022.05.11-i TESZT ülés határozatai alapján

A Magyar Orvosi Kamara Etikai Kódexének módosító javaslatai

jelmagyarázat a javaslathoz:
Kódex eredeti szövege
~~törölni javasolt szöveg~~
új szöveg
magyarázat, indokolás, hivatkozás

I. számú módosító javaslat – nem támogatott

*18/2022.02.26. TESZT határozat: A MOK Területi Szervezetek Tanácsa - az Alapszabály 42./ h.) pontjában foglaltak alapján a MOK Etikai Kollégiumának előterjesztésével ellentétben - **nem támogatja** az Etikai Kódex II.1.3. (12) és (13) bekezdéseinek módosítására tett javaslatokat.*
Szavazás: 20 igen, 17 nem, 11 tartózkodás.

II.1.3. Az orvosi hivatás általános etikai követelményei

(12) A kamara tagjai ~~orvosok~~ nem használhatják fel sem szaktudásukat, sem helyzetüket arra, hogy a beteggel való kapcsolatukból ~~személyes előnyt tisztességtelenül~~ bármilyen előnyt szerezzenek. ~~Kerülendő - a szaktudást és a helyzetet kihasználva - a beteggel való olyan kapcsolat fenntartása vagy folytatása a kezelést követően, amely szexuális, személyes anyagi előny megszerzésére irányul, vagy bármilyen egyéb magánjellegű előny érdekében történik.~~ Aki ezt mégis megteszi, kirívóan súlyos etikai vétséget követ el.

(13) Az orvosoknak (kamarai tagoknak) szakmai tevékenyégük során meg kell őrizniük szakmai függetlenségüket, ~~egyéni haszon vagy~~ bármely személyes előnyszerzés nem ütközhet a szakmai függetlenséggel, az elfogulatlan működéssel. Az esetleges összeférhetetlenség tényét a beteggel közölniük kell, ~~illetve nyilvánosságra kell hozniuk, vagy ki kell azt küszöbölniük; ideértve a tudományos és szakmai vezetői munkával kapcsolatos tevékenységet is.~~ és ki kell zárnia magát a döntéshozatalból.

Indokolás:

A MOK jelenleg hatályos Etikai Kódexének I.1.4. pontja a Kódex személyi hatályát a „kamarai tagokra" terjesztette ki, rendelkezései megfelelően irányadóak a nem orvosi, fogorvosi diplomával rendelkező kamarai tagok számára is. Ennek alapján a Kódex egységes szövegezése és hatálya miatt szerepel a javaslatban az „orvosok" megnevezés helyett a „kamarai tagok", mint kiterjesztő megjelölés alkalmazása.

*A javaslat **a szaktudás, helyzet felhasználásával esetlegesen megszerzendő bármilyen előnyt** kirívóan súlyos etikai vétségnek minősít, kerülve a különböző jellegű előnyök felsorolását. Adott ügyben az etikai vétség megítélése*, így akár elutasítása vagy differenciált szankcionálása *természetesen az eljáró etikai bizottságok feladat-és hatásköre.*

Mivel a jelenlegi érvényes szövegezésben is szerepelt a „bármilyen" szó, ezért annak megtartása indokolt és a kamara tagjainak a beteggel való kapcsolatukból származó mindennemű előnyszerzésének teljes tilalmát fogalmazza meg. Ez egyben kiterjesztő is az eddigiekhez képest, mert nemcsak szexuális, személyes anyagi előny vagy bármilyen egyéb magánjellegű előnyre terjed ki a tiltás, hanem azokra az esetekre is például, amikor az előnyszerzés a kórházi finanszírozással kapcsolatos. Előfordulhat, hogy olyan előnyszerzés is, amit jelenleg nem tudunk megnevezni, mert ugyan már létezik a gyakorlatban, de még nem került az Etikai Kollégium fókuszába, de az etikai bizottságoknál találkozhatnak azzal, vagy csak a jövőben fog kialakulni valamilyen fals motivációk alapján. Egy kiterjeszt, zéró toleranciát megfogalmazó kódex szövegezéssel ez áthidalható. Fontos kiemelni, hogy itt az orvos a szaktudásával és helyzetével él vissza, amikor előnyt szerez a betegekkel való kapcsolatából, erre vonatkozik a tiltás. Mivel a hálapénz törvényi tiltásával és az orvosok béremelésével egy új korszak küszöbén állunk, ezért fontosnak tartjuk az ilyen fajta zéró tolerancia kinyilvánítását a társadalom felé is, ezáltal mutatva erkölcsi elkötelezettségünket a hálapénzrendszer megszüntetését követően és egyben edukálva a társadalmat is.

II. számú módosítási javaslat - támogatott

*19/2022.02.26. TESZT határozat: A MOK Területi Szervezetek Tanácsa - az Alapszabály 42./ h.) pontja alapján az Etikai Kollégium előterjesztésével egyezően - **támogatja** az Etikai Kódex II.10. (7) bekezdésének törlését.*
Szavazás: 40 igen, 0 nem, 8 tartózkodás.

II.10. A fogamzásgátlás és az abortusz legfontosabb orvosetikai kérdései

(7) ~~Etikai vétség a művi terhesség megszakítást végző orvosnak – nem egészségügyi indikációból végzett beavatkozás esetében – a beavatkozásért hálapénzt elfogadni.~~

Javaslat:
a teljes bekezdés törlése, miután a hálapénz bármilyen beavatkozásnál tiltott.

Indokolás:
A hálapénz elfogadásának általános tilalmával összhangban a művi terhességmegszakítás esetében sincsen szükség külön szabályozásra, a hálapénz tilalmának ismételt rögzítésére.

III. számú módosító javaslat
A. változat – támogatott

*20/2022.02.26. TESZT határozat: A MOK Területi Szervezetek Tanácsa - az Alapszabály 42./ h.) pontja alapján az Etikai Kollégium előterjesztésével egyezően - **támogatja** az Etikai Kódex II.15. (1), (2) és (3) bekezdéseinek módosítását és kiegészítését további új, (4), (5), (6) és (7) számú bekezdésekkel.*
Szavazás: 34 igen, 0 nem, 14 tartózkodás.

II.15. Az orvosi hálapénz, hálaszolgáltatás

(1)~~Az orvosnak olyan magatartást kell tanúsítania, amely mind a beteget, mind a hozzátartozóját arról győzi meg, hogy az orvosilag szükséges ellátás minősége független minden egyéb juttatástól.~~

Javaslat:

(1) A kamara tagjának mindenkor olyan magatartást kell tanúsítania, amely mind a beteget, mind hozzátartozóját arról győzi meg, hogy az egészségügyi ellátás minősége független bármiféle ellenszolgáltatástól

Javaslat: ***dőlt betűs pontok törlése:***

- ~~***Minden orvosnak erkölcsi kötelessége, hogy mindent megtegyen a hálapénz visszaszorítása illetve végleges megszüntetése érdekében***~~
- ~~***A hálapénz, hálaszolgáltatás az a bármilyen előny és juttatás, amit a beteg vagy hozzátartozója az ellátást követően, utólag, kérés nélkül az orvosnak ad, amennyiben az még közvetve sem befolyásolja az ellátás minőségét***~~
- ~~***A hála kifejezése csak szabad elhatározáson alapulhat***~~
- ~~***A hálapénztől élesen el kell különíteni az előre kért, elvárt, felajánlott, vagy elfogadott anyagi juttatást vagy egyéb előnyöket, amely törvénysértő és egyben kirívóan súlyos etikai vétség***~~
- ~~***A hálapénz legfőbb oka az orvosok megalázóan alacsony fizetése. Mögötte az egészségügyi rendszer működésének zavara áll. Jelenleg a jogszabályok és a társadalmi felfogás bizonyos határok között a hálapénzt eltűri. Gyakran kötődik szakterülethez, pozícióhoz, eszközökhöz és számos szubjektív tényezőhöz. Ez feszültséget tart fenn az orvostársadalomban. A hálapénz megalázó, mert az orvos függetlenségét is veszélyezteti.***~~

~~(2)Az orvosok egymás közt nem adhatnak és egészségügyi dolgozótól nem fogadhatnak el hálapénzt. Ennek megszegése kirívóan súlyos etikai vétség.~~

(2) Hálapénz a betegellátással összefüggő, a betegtől vagy képviseletében bármely más személytől kapott, nem hivatalosan szerzett jövedelem.

~~(3)Kirívóan súlyos etikai vétség bármilyen anyagi juttatást vagy egyéb előnyt a betegtől, vagy hozzátartozójától bármilyen módon kikényszeríteni.~~

(3) Hálaszolgáltatás bármely egyéb előny, juttatás, amit a beteg vagy képviseletében bármely más személy az ellátást követően, utólag, kérés nélkül ad át, amennyiben az még közvetve sem befolyásolta az ellátást, a szakmai döntéshozatalt.

Javaslat:

(4) A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 291. § szerinti büntettet követi el a kamara tagja, ha az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 138/A §-ában meghatározott jogtalan előnyt fogad el. A jogtalan előny elfogadása egyben kirívóan súlyos etikai vétség is.

(5) A Kamara tagja az egészségügyi szolgáltatás nyújtása során jogszabályban vagy jogszabály alapján meghatározott térítési díjon felül az egészségügyi szolgáltatás nyújtásáért semmilyen pénzbeli, gazdasági szolgáltatás keretében nyújtott, vagy természetbeni ellenszolgáltatást, vagy egyéb előnyt nem kérhet, ill. nem fogadhat el.

(6) Kirívóan súlyos etikai vétség, amennyiben a kamara tagja az ellátás során a hálapénz hatására jogtalan előnyhöz juttatja betegét.

(7) A kamarai tag a szolgáltatás nyújtását követően, egy alkalommal elfogadhat a beteg, vagy rá tekintettel más által ajándékként adott olyan tárgyat, amely a jogszabályban meghatározott értéket nem haladja meg.

A kamarai tag a folyamatos benntartózkodás mellett végzett, hosszú ideig tartó egészségügyi szolgáltatás nyújtása során kéthavonta egy alkalommal elfogadhat a beteg vagy rá tekintettel más által ajándékként adott olyan tárgyat, amely a jogszabályban meghatározott értéket nem haladja meg.

Az ajándék értékének meghatározása során a beszerzési árat, vagy saját előállítás esetén a hasonló termék kiskereskedelmi árát kell figyelembe venni.

Indokolás:
A Magyar Orvosi Kamara egyik legnagyobb jelentőségű eredménye az orvosi béremeléssel összekötött hálapénz kivezetése a magyar egészségügyből. ***A jogszabályi változásokat az Etikai Kódexben is feltétlenül indokolt és szükséges átvezetni,*** *ennek megfelelően készült a javaslat összhangban a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 291. § -ban, továbbá az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 138/A §-ban foglaltakkal.*
Ahogyan a törvény is, a Kódex is zéró toleranciát fogalmazott meg a hálapénzzel kapcsolatosan, így a legsúlyosabb, azaz a kirívóan súlyos etikai vétségek közé sorolta a jogtalan előny elfogadását, illetve a beteg jogtalan előnyhöz való juttatását hálapénz hatására.

B. változat – nem támogatott

47/2022.05.11. TESZT határozat: *A MOK Területi Szervezetek Tanácsa úgy határoz, hogy Dr. Pataki Zsolt Etikai Kódex III. számú módosító javaslattal kapcsolatban javaslatait támogatja.*
Szavazás: 8 igen, 26 nem, 7 tartózkodás

II.15. ~~(3) Hálaszolgáltatás bármely egyéb előny, juttatás, amit a beteg vagy képviseletében bármely más személy az ellátást követően, utólag, kérés nélkül ad át, amennyiben az még közvetve sem befolyásolta az ellátást, a szakmai döntéshozatalt.~~

II.15. ~~(4) A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 291.§ szerinti büntettet követi el a kamara tagja, ha az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 138/A§-ban meghatározott jogtalan előnyt fogad el. A jogtalan előny elfogadása egyben kirívóan súlyos etikai vétség is.~~

II.17. ~~(7) A kamarai tag a szolgáltatás nyújtását követően, egy alkalommal elfogadhat a beteg, vagy rá tekintettel más által ajándékként adott olyan tárgyat, amely a jogszabályban meghatározott értéket nem haladja meg.~~

~~A kamarai tag a folyamatos benntartozkodás mellett végzett, hosszú ideig tartó egészségügyi szolgáltatás nyújtása során kéthavonta egy alkalommal elfogadhat a beteg vagy rá tekintettel más által ajándékként adott olyan tárgyat, amely a jogszabályban meghatározott értéket nem haladja meg.~~
~~Az ajándék értékének meghatározása során a beszerzési árat, vagy saját előállítás esetén a hasonló termék kiskereskedelmi árát kell figyelembe venni.~~

IV. számú módosító javaslat - támogatott

*21/2022.02.26. TESZT határozat: A MOK Területi Szervezetek Tanácsa - az Alapszabály 42./ h.) pontja alapján – az Etikai Kollégium előterjesztésével egyezően - **támogatja** az Etikai Kódex II.15. pont kiegészítését egy új, (8) bekezdéssel „Az ajándékozás etikai vonzatai" címmel.*
Szavazás: 46 igen, 0 nem, 2 tartózkodás

Javaslat: az ajándékozás etikai vonzatai rész beiktatása (8) bekezdésként:

(8) Az ajándékozás etikai vonzatai:

Ajándéknak minősül minden olyan áru, szolgáltatás, amelyet ingyenesen, ellenszolgáltatás igénye nélkül nyújtanak és kereskedelmi értéke nem haladja meg a jogszabályban előírt mértéket.

A kamarai tagoknak szem előtt kell tartaniuk, hogy még a kisebb értékű ajándékok is befolyásolhatják a szakmai döntéshozatalt, vagy ennek látszatát kelthetik.

Az ajándékozással kapcsolatban átfogó irányelvek:

A kamara tagjai nem fogadhatnak el olyan ajándékokat, amelyek befolyásolhatják a szakmai döntéshozatalt (pl: ellátás sorrendjének meghatározása, vizsgálatok, beavatkozások elrendelése, elvégzése, valós helyzettől eltérő szakvélemény, igazolás kiadása, stb.). A szakmai döntéshozatalt befolyásoló ajándék elfogadása ilyen esetekben kirívóan súlyos etikai vétség.

A kamara tagjai nem fogadhatnak el olyan ajándékokat sem, amelyek szakmai döntéshozásuk befolyásolásának látszatát kelthetik.

Az ajándék értékének meghatározásánál, ha ismert az értéke a tényleges összeget kell irányadónak tekinteni, ha nem ismert, a valósághoz igazodó becslés alapján kell az ajándék értékét megállapítani – figyelemmel a jogszabályban rögzített rendelkezésekre, az ajándékozás időszakára, összesítési szabályaira is.

A jogszabályban meghatározott érték feletti ajándékot vissza kell utasítani.

Az egyéneknek felajánlott készpénzt, és utalványokat mindig el kell utasítani.

Az egyes felajánlásokat, támogatásokat az arra jogosult szervezeti egység vezetőjéhez kell továbbítani, és minden esetben írásba kell foglalni a kedvezményezett szervezet megjelölésével.

Üzleti tevékenységet folytató szerződéses partnerektől értéküktől függetlenül minden ajándékot vissza kell utasítani. (Kivétel: kis értékű szóróajándékok).

Indokolás:
A hálapénz kivezetése mellett az ajándékozásról is rendelkezik a jogszabály (az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 138/A. § (4), (5) és (6). bekezdései)

A jogszabályi változásokat az Etikai Kódexben is feltétlenül indokolt és szükséges átvezetni, ennek megfelelően készült a javaslat összhangban a fenti jogszabállyal.
Az olyan ajándékok elfogadását is vissza kell utasítani, amelyeknek értéke megfelel a jogszabályban foglaltakkal, de a szakmai döntéshozatal befolyásolásának akár csak a látszatát kelthetik. (Például amikor szakmailag indokolt a betegek ellátásának sorrendje, de az első beteg ajándékot ad át az orvosnak, melyet lát a következő beteg és utóbbi úgy ítélheti meg, hogy azért kapott előbb kezelést az első beteg, mert ajándékot adott az orvosnak).
Ez a javaslat összhangban áll az európai orvosi kamarák jó gyakorlataival is.

V. számú módosító javaslat - támogatott

*22/2022.02.26. TESZT határozat: A MOK Területi Szervezetek Tanácsa – az Alapszabály 42./ h.) pontja alapján, az Etikai Kollégium előterjesztésével egyezően – **támogatja** az Etikai Kódex II. 32. pontjához egy új, (2) bekezdés beillesztését.*
Szavazás: egyhangú igen

II.32. pont Az orvosi állás betöltésének etikai szabályairól

Javaslat:
(2) A Magyar Orvosi Kamara által jegyzékbe vett álláshely helyettesítésen kívüli elfoglalása kirívóan súlyos etikai vétség.

Indokolás:
A MOK Alapszabályának 14./ i) pontja alapján a kamarai tag foglalkoztatása alapjául szolgáló jogviszonyának megszüntetése esetén kérheti állásának jegyzékbe vételét a vonatkozó kamarai szabályzatban foglaltak szerint. Az Alapszabály 25./ k) pontja értelmében az álláshely jegyzékbe vételére irányuló kérelmek elbírálása a területi szervezetek feladatai közé tartozik, a jegyzékbe vett álláshelyről továbbá az Alapszabály 66./ pontja is rendelkezik. A 19/2021.10.06. számú határozatával a Területi Szervezetek Tanácsa 2021.10.06. napján elfogadta az álláshely jegyzékbe vételéről szóló 1538-1/2021. számon iktatott Szabályzatot. A megfelelő eljárási rend szerint jegyzékbe vett álláshely helyettesítésen kívüli elfoglalása kirívóan súlyos etikai vétség. Ezzel szeretnénk védeni azokat a kollégáinkat, akiknek jegyzékbe vett álláshelyük van vagy lesz.

VI. számú módosító javaslat – nem támogatott

*24/2022.02.26. TESZT határozat: A MOK Területi Szervezetek Tanácsa - az Alapszabály 42./ h.) pontja alapján, az Etikai Kollégium előterjesztésével ellentétben – **nem támogatja** az Etikai Kódex tervezett új, II.1.4. pontjának (1) bekezdésére vonatkozó javaslatot.*
Szavazás: 4 igen, 34 nem, 10 tartózkodás

II.1.4. Az orvosok etikus viselkedése járványok kapcsán

(1) Az orvosnak példamutatóan be kell tartania a hatályos járványügyi rendszabályokat. Azok megszegése etikai vétség, többszöri megszegése súlyos etikai vétség, a teljeskörű megtagadásuk pedig kirívóan súlyos etikai vétség.

Indokolás:

A COVID-19 pandémia alatti járványügyi rendszabályok betartásának etikai vonzatát fogalmazta meg az Etikai Kollégium. Az Etikai Kollégium a szakmailag helyes, naprakész, bizonyítékokon alapuló irányelvek alkalmazását feltételezi, amikor a hatályos járványügyi rendszabályokról beszél. Kérdéses esetekben ennek megítélése az eljáró etikai bizottságok mérlegelési körébe tartozhat.

VII. számú módosító javaslat – nem támogatott

*25/2022.02.26. TESZT határozat: A MOK Területi Szervezetek Tanácsa – az Alapszabály 42./ h.) pontja alapján az Etikai Kollégium előterjesztésével ellentétben – **nem támogatja** az Etikai Kódex tervezett, új II.1.4. pontjának (2) bekezdésére vonatkozó javaslatot.*
Szavazás: 13 igen, 14 nem, 21 tartózkodás.

II.1.4. Az orvosok etikus viselkedése járványok kapcsán

(2) Az orvos az egészségére állapotuknál fogva veszélyt jelentő betegek, így különösen a fertőzőek kezelését általánosságban nem háríthatja el. Etikailag nem kifogásolható azonban, ha az orvos megfelelő védőfelszerelés vagy a fertőzések megfelelő vizsgálatának lehetősége hiányában az ellátást visszautasítja. Ilyenkor viszont a beteget alkalmas ellátóhelyre kell irányítania, ha ott a biztonságos betegellátás feltételei adottak, vagy felhasználni a telemedicina eszköztárát.

Indokolás:

A COVID-19 pandémia alatt tapasztalt gyakorlati anomáliák etikai vonzatát fogalmazta meg az Etikai Kollégium, különös tekintettel a védőfelszerelések vagy egyéb minimum feltételek hiányára vonatkozólag.

VIII. számú módosító javaslat - támogatott

*26/2022.02.26. TESZT határozat: A MOK Területi Szervezetek Tanácsa - az Alapszabály 42./ h.) pontja alapján, az Etikai Kollégium előterjesztésével egyezően - **támogatja** az Etikai Kódex tervezett, új, II.1.4. pontjának (3) bekezdését.*
Szavazás: 43 igen, 0 nem, 5 tartózkodás

II.1.4. Az orvosok etikus viselkedése járványok kapcsán

(3) Járvány esetén is az erőforrások igazságos elosztásának szükségessége mindenkire vonatkozik. Nem szabad különbséget tenni az erőforrások elosztásában a fertőzött páciensek és a más betegségekkel küzdők között. A legfontosabb etikai rendező elv az előnyök maximalizálásának elve, hogy a lehető legtöbb életet mentsük meg, illetve a lehető legtöbb várható egészségkárosodást kerüljük el.

Indokolás:

A MOK által 2020. április 14-én megjelentetett „Etikai megfontolások az orvosi erőforrások elosztásához COVID-19-pandémia idején Magyarországon" című munka általános ajánlásai közül az elsőt és a harmadikat emeljük be a járványok kapcsán az Etikai Kódexbe, de nem specifikusan a COVID-19 járványra fókuszálva.

„1. AJÁNLÁS – Az előnyök maximalizálása"
„3. AJÁNLÁS – Azonos elveket alkalmazni a COVID-19 vírussal fertőzött és azzal nem fertőzött páciensek esetében"
(https://mok.hu/public/media/source/KORONAV%C3%8DRUS/MOK_Etikai%20megfontola%CC%81sok_Covid19_final.pdf)

IX. számú módosító javaslat - támogatott

*27/2022.02.26. TESZT határozat: A MOK Területi Szervezetek Tanácsa - az Alapszabály 42./ h.) pontja alapján, az Etikai Kollégium előterjesztésével egyezően - **támogatja** az Etikai Kódex tervezett új, II.1.4. pontjának (4) bekezdését.*
Szavazás: 36 igen, 1 nem, 11 tartózkodás

II.1.4. Az orvosok etikus viselkedése járványok kapcsán

(4) Az orvos erkölcsi kötelessége, hogy járvány során kialakult veszélyhelyzetben részt vegyen a többletmunkában.

Indokolás:

A járvány során kialakult veszélyhelyzetben az orvosra háruló többletmunka etikai vonzatát fogalmaztuk meg.

X. számú módosító javaslat - támogatott

*28/2022.02.26. TESZT határozat: A MOK Területi Szervezetek Tanácsa - az Alapszabály 42./ h.) pontja alapján, az Etikai Kollégium előterjesztésével egyezően – **támogatja** az Etikai Kódex tervezett új, II.1.4. pontjának (5) bekezdésére vonatkozó javaslatot.*
Szavazás: 25 igen, 16 nem, 7 tartózkodás

II.1.4. Az orvosok etikus viselkedése járványok kapcsán

(5) Hasonlóképp kötelessége a járványok leküzdésére ajánlott védőoltások felvétele, mellyel másokat is véd és jópéldával segít. Az egészségügyi dolgozók számára kötelező védőoltások elutasítása súlyos etikai vétségnek minősül.

Indokolás:

A járványok leküzdésére szakmailag megalapozottan ajánlott védőoltások felvételének etikai vonzata.
Az egészségügyi dolgozók számára kötelező védőoltások elutasítása a koronavírus járványra vonatkozólag, amennyiben az nem egészségügyi indokból történik, a jelenlegi jogszabályok szerint azzal jár, hogy a foglalkoztatott jogviszonyát felmentéssel, illetve felmondással azonnali hatállyal meg kell szüntetni.
Az ezzel járó etikai szankció általánosságban, a járványok alatti kötelező védőoltások kapcsán ad iránymutatást, súlyozást.
Jelenleg „etikai vétség" és „kirívóan súlyos etikai vétség" szerepel az Etikai Kódexben, mely támpontot adnak az Etikai Bizottságok munkájában. Az Etikai Kollégium támogatja azt, hogy ezek mellett a „súlyos etikai vétség" is bevezetésre és meghatározásra kerüljön, és ahogy a kirívóan súlyos etikai vétségek, úgy a súlyos etikai vétségek is tételesen szerepeljenek a Kódexben, nem kizárólagosan, de iránymutatóan mind az orvosoknak, mind az etikai bizottságoknak is. Ez differenciáltabb és egyben egyértelműbb és standardizáltabb szankciók kiszabásában is segíthet az etikai bizottságoknak.

XI. számú módosító javaslat - támogatott

*29/2022.02.26. TESZT határozat: A MOK Területi Szervezetek Tanácsa – az Alapszabály 42./ h.) pontja alapján, az Etikai Kollégium előterjesztésével egyezően – **támogatja** az Etikai Kódex tervezett új, II.1.4. pontjának (6) bekezdését.*
Szavazás: 38 igen, 0 nem, 10 tartózkodás

II.1.4. Az orvosok etikus viselkedése járványok kapcsán

(6) Kirívóan súlyos etikai vétségnek minősül, ha a kamara tagja nyilvános kommunikációs csatornákon keresztül a járványügyi szabályok megszegésére vagy a védőoltás elutasítására bíztat.

Indokolás:

A COVID-19 pandémia alatt is megtapasztalt rossz gyakorlatok etikai vonzatát és egyértelmű szankcióját fogalmaztuk meg.

XII. számú módosító javaslat - támogatott

*30/2022.02.26. TESZT határozat: A MOK Területi Szervezetek Tanácsa - az Alapszabály 42./ h.) pontja alapján, az Etikai Kollégium előterjesztésével egyezően – **támogatja** az Etikai Kódex tervezett új, II.1.4. pontjának (7) bekezdésére vonatkozó javaslatot.*
Szavazás: egyhangú igen

II.1.4. Az orvosok etikus viselkedése járványok kapcsán

7) Egy járvány során a teszteredmények és az oltási igazolások hamisítása kirívóan súlyos etikai vétségnek minősül.

Indokolás:

A COVID-19 pandémia alatt is megtapasztalt rossz gyakorlatok etikai vonzatát és azok egyértelmű szankcióját fogalmaztuk meg.

XIII. számú módosító javaslat - támogatott

*31/2022.02.26. TESZT határozat: A MOK Területi Szervezetek Tanácsa - az Alapszabály 42./ h.) pontja alapján, az Etikai Kollégium előterjesztésével egyezően – **támogatja** az Etikai Kódex II.10. (4) és (5) bekezdéseinek módosítását.*
Szavazás: 40 igen, 4 nem, 4 tartózkodás

II.10. A fogamzásgátlás és az abortusz legfontosabb orvosetikai kérdései

(4) A törvény meghatározott körülmények és feltételek esetén lehetővé teszi a művi ~~terhesség megszakítást~~ abortuszt. Az orvos kötelessége, hogy a ~~terhesség~~ születendő gyermek megtartása érdekében érveljen. Az orvosi hivatás alapvető törvénye az emberi élet tiszteletben tartása és védelme. Minden orvos joga, hogy lelkiismereti okból ~~elzárkózzék a nem orvosi javallat alapján kezdeményezett terhesség megszakítás végzésétől, vagy abban közreműködéstől~~ az állapotos nő életét veszélyeztető ok kivételével elzárkózzék az abortusz végzésétől, illetve az abban való közreműködéstől. ~~Munkahelyén ezért hátrányos megkülönböztetés nem érheti~~. Hátrányos megkülönböztetés emiatt sem érheti őket. A fogamzásgátlástól el kell különíteni azokat a módszereket, amelyek a már megtermékenyített petesejt gyógyszeres, vegyszeres, vagy eszközös elpusztítására irányulnak. Ezeket az eljárásokat abortusznak kell tekinteni. Családtervezésnek - ebben a vonatkozásban – a terhesség megelőzését kell tekinteni.

(5) ~~Az anya életét veszélyeztető, vagy súlyos betegségét okozó terhesség, illetve a magzat életképtelensége vagy gyógyíthatatlan betegsége esetén felmerül az ún, orvosi javallatra történő abortusz lehetősége. A döntés ilyenkor is a szülők joga. Az orvos kötelessége a betegségről részletes, árnyalt, minden részletre kiterjedő választ adni.~~ Azokban az esetekben is, amikor a törvény megengedi a művi abortuszt, a döntés végső soron a szülők joga.

Indokolás:

A MOK Etikai Kódexben rögzítettek a magzati élet védelméről szóló 1992. évi LXXIX. számú törvényben meghatározott normáknak a bővítését jelentette, ezáltal szűkítette az orvos szabad döntésének lehetőségét.
„Az anya életét veszélyeztető, vagy súlyos betegségét okozó terhesség, illetve a magzat életképtelensége vagy gyógyíthatatlan betegsége estén felmerül az un. orvosi javallatra történő abortusz lehetősége. (...)", ellentétes a magzati élet védelméről szóló 1992. évi LXXIX. törvény (a továbbiakban: Tv.) 14. §--ával, amely kimondja, hogy „A terhességmegszakítás elvégzésére, illetve az abban való közreműködésre — az állapotos nő életét veszélyeztető ok kivételével — orvos és egészségügyi szakdolgozó nem kötelezhető."
A Tv. alapján egyértelmű, hogy a kezelő orvos, az egészségügyi szakdolgozó az állapotos nő életét veszélyeztető okon kívül minden más esetben megtagadhatja a művi abortusz végzését, illetve az abban való közreműködést.
A törvény és az Etikai Kódex harmonizációja történt, melyet az EMMI-ből Prof. dr. Horváth Ildikó államtitkár asszony indítványozott.

XIV. számú módosító javaslat - támogatott

32/2022.02.26. TESZT határozat: A MOK Területi Szervezetek Tanácsa - az Alapszabály 42./ h.) pontja alapján, az Etikai Kollégium előterjesztésével egyezően ***támogatja*** *az Etikai Kódex II.17.(8) bekezdésének módosítását.*
Szavazás: 43 igen, 0 nem, 5 tartózkodás

II.17. Szakvizsgálatok és konzíliumok

(8) A konzílium kérésnek valós, lényeges szakmai indokon kell alapulnia. Etikátlan, ha a konzíliumot személyes vagy bármilyen anyagi előny érdekében elrendelik, kérik, vagy adják, különösen akkor, ha ezzel a ~~beteget felesleges kockázatnak teszik ki, vagy bármilyen egyéb hátrányt okoznak neki.~~ betegnek hátrányt okoznak.

Indokolás:

A konzílium kérés gyakorlatának etikai vonzatai.
Előfordulhat, hogy például finanszírozási okok miatt betegeket indokolatlanul más osztályra helyeznek át konzílium kérés során akkor is, ha az szakmailag nem indokolt. Aki ezt elrendeli, kéri, vagy adja etikai vétséget követ el. Az etikai vétség súlyosabb, ha ezzel a betegnek bármilyen hátrányt okoznak.

XV. számú módosító javaslat - támogatott

*33/2022.02.26. TESZT határozat: A MOK Területi Szervezetek Tanácsa – az Alapszabály 42./ h.) pontja alapján, az Etikai Kollégium előterjesztésével egyezően – **támogatja** az Etikai Kódex II.20. (1) és (2) bekezdéseinek módosítását, és kiegészítését további új, (3) és (4) bekezdésekkel.*
Szavazás: 44 igen, 3 nem, 1 tartózkodás

II.20. A progresszív betegellátás (betegáthelyezés)

(1) A küldő orvos köteles megfelelő szakmai tájékoztatást adni a beteget fogadó kollégáknak, betegnek és hozzátartozóinak a továbbküldés okáról, és a progresszív ~~intézményválasztás~~ betegellátó hely választása szempontjairól. A tájékoztatásnak tartalmaznia kell az áthelyezés indokait. A ~~célintézet~~ betegellátó hely megválasztásánál is mérlegelendő szempont lehet a beteg kérése, az egészségügy aktuálisan hatályos rendjének figyelembevételével, annak keretein belül. Ennek elmulasztása etikai vétségnek minősül.

(2) A küldő orvos felelős a beteg kezeléséért az átszállításra való várakozás alatt, ~~továbbá elvárható mértékben az átszállítás során~~. Külön figyelemmel kell lenni a beteg szállíthatóságának feltételeire.

(3) Etikátlan a betegáthelyezés, ha azt személyes vagy bármilyen anyagi előny érdekében elrendelik, kérik, vagy adják, különösen akkor, ha ezzel a betegnek hátrányt okoznak.

(4) Etikátlan az indokolatlan terápia adása vagy fenntartása. Kirívóan súlyos etikai vétség, ha ez személyes vagy anyagi előny érdekében történik, különösen, ha ez a betegnek bármilyen hátrányt okoz.

Indokolás:

A betegáthelyezés gyakorlatának etikai vonzatai.
Előfordulhat például finanszírozási okok miatt, hogy betegeket indokolatlanul más osztályra helyeznek át akkor is, amikor az szakmailag nem indokolt. Aki ezt elrendeli, kéri, vagy adja etikai vétséget követ el. Az etikai vétség súlyosabb, ha ezzel a betegnek bármilyen hátrányt okoznak.

Az indokolatlan terápia adásának és fenntartásának etikai vonzatai.
Előfordulhat például finanszírozási okok vagy súlyos negligencia miatt, hogy betegeket indokolatlan terápiában részesítik, vagy azt tovább fenntartják akkor is, amikor az szakmailag nem indokolt. Az etikai vétség a legsúlyosabb kategóriába esik, ha ez személyes vagy anyagi előny érdekében történik, illetve ezzel a betegnek bármilyen hátrányt is okoznak.

XVI. számú módosító javaslat - támogatott

*34/2022.02.26. TESZT határozat: A MOK Területi Szervezetek Tanácsa - az Alapszabály 42./ h.) pontja alapján, az Etikai Kollégium előterjesztésével egyezően – **támogatja** az Etikai Kódex II.33.3. (3) bekezdésének módosítását és kiegészítését.*
Szavazás: 37 igen, 0 nem, 11 tartózkodás

II.33.3. A nyilatkozat és véleménynyilvánítás

(3) A nyilatkozat, vélemény tartalmának szakmailag megalapozottnak, valósnak, tárgyilagosnak, egyértelműnek, közérthetőnek, és tömörnek kell lennie.
Az orvos szakmai kritikai véleményét, aggályait elsődlegesen zárt szakmai fórumokon közölje, és tegyen meg minden tőle telhetőt, hogy szakmai álláspontját, kritikáját az elérhető legalaposabban és bizonyított tudományos szempontok figyelembevételével folyamatosan felülvizsgálja.
Nem elfogadható, és súlyos etikai vétségnek minősül, minősített esetekben kirívóan súlyos etikai vétségnek minősül, ha az orvos másokat a szakmai szabályok megszegésére bíztat.

Indokolás:

Ennek a pontnak a kiegészítése történt, ami elsősorban a szakmaiságot és a bizonyítékokon való orvoslást segíti elő, illetve reflektál a COVID-19 pandémia alatt tapasztaltakra is.

XVII. számú módosító javaslat - támogatott

*23/2022.02.26. TESZT határozat: A MOK Területi Szervezetek Tanácsa – az Alapszabály 42./ h.) pontja alapján, az Etikai Kollégium előterjesztésével egyezően – **támogatja** az Etikai Kódex II.36. pontjának módosítását.*
Szavazás: 40 igen, 0 nem, 8 tartózkodás

Az egyes módosítási javaslatok elfogadása után az Etikai Kódex II. 36. pontja módosítást igényel:

II.36. Kizárás büntetéssel sújtható etikai vétségek az Etikai Kódex:

II.1.3.(6),
javaslat: és II.1.3.(12)
II.1.3.(17),
javaslat: II.1.4.(1)
javaslat: II.1.4.(5), (6) és (7)
II.2.2.(17),
II.15.(2) javaslat: törlés
II.15.(3) javaslat: törlés
javaslat: II.15.(4)
II.15.(5)
II.15.(6)
II.22.(3),
II.23.(1),
II.28.(2/b)
javaslat: II.32 (2)
javaslat: II.33.(3)
pontjaiban megjelölt etikai vétségek.

Indokolás:
Az elfogadásra kerülő javaslatok alapján az Etikai Kódex II. 36. pontja, amely a kizárás büntetéssel sújtható, legsúlyosabb etikai vétségeket sorolja fel, értelemszerűen módosítást igényel.

Kelt: Budapest, 2022. május 16.

Magyar Orvosi Kamara
Digitálisan aláírta: Magyar Orvosi Kamara
Dátum: 2022.05.16 11:09:07 +02'00'

Dr. Hegedűs Zsolt
Etikai Kollégium elnöke s.k.